

AKKOJEN HORINOITA

2025/2

Queer-feminististä pohdintaa yhteiskunnasta

TOIMITUS:

Päätoimittaja
ja graafikko:
H-P Ontto-Panula
(hplehkonen.com
ontto-panula.com)

Kansikuva:
Pupu Kilpeläinen
(IG @pupukilpelainen)

Toimittajat ja avustajat:

Paju Ruotsalainen
Aaro Tee (IG @AaroTee)
Sara Valta (sarasadeart.com)
Eppu Wikström (IG @ukko_ettu)
Juulia Niiranen (IG @peikkoneito)
Miika Auvinen (IG @viemari_gandalf)
Essi Tellervo (IG @sosiokultturelli)
Esko Heikkilä (IG @eskopheikkila)
Tolkun mies

Lue verkkoversiota:
ontto-panula.com/akkojenhorinoita

Akkojen Horinoita 2025/2
ISSN 2984-2956 (painettu)
ISSN 2984-357X (verkkojulkaisu)
Winbase oy, Littoinen, 2025
1. painos, 150kpl

PÄÄKIRJOITUS

Anonyymin internetin aika saattaa olla lopussa. Sekä Yhdysvallat, että EU yrittävät rajoittaa verkon anonyymiteettiä, usein lasten suojelemisen varjolla. Lapsia on toki hyvä suojella, esimerkiksi lastensuojeluun voisi osoittaa enemmän budjettia, että kansainvälinen lastensuojelun yhteistyö voisi toimia paremmin. Anonyymiteetillä on silti tarkoituksensa. On tärkeää, että voimme ilmaista ajatuksiamme toisillemme myös ilman pelkoa siitä, että ajatuksiamme vastustavat tahot päättävät etsiä kotiosoitteemme. On myös tärkeää voida lukea erilaisia ajatuksia ilman, että jokaista askeltamme seurataan. Parhaimmassa tapauksessa meille voidaan markkinoida jotakin juuri meille sopivaa sontaa, tai pahimmassa tapauksessa fasistinen hallinto voi hiljentää meidät.

Fyysinen lehti on anonyymi sekä lukijalleen, että kirjoittajalleen. Akkojen Horinoita julkaisee jatkuvasti erilaisia tekstejä, pilakuvia ja sarjakuvia nimimerkillä. Tästä hyvä esimerkki on Ukon horinoita -palsta, jonka vaihtuvan kirjoittajan henkilöllisyyttä ei paljasteta koskaan. Tämä rohkaisee kirjoittajia kokeiluun. Pyrimme lehdessä tietysti queer-feministiseen otteeseen, mutta joskus todella kiinnostavia juttuja saa aikaan vain sillä, että antaa itselleen myös luvan mokata ilman kasvojen menettämistä.

Myös lukija saa olla fyysisen lehden äärellä anonyymi. Netin ihmemaailmaan ei jää digitaalista jälkeä, jos lukija nappaa lehden kaverinsa hyllystä ja lukaisee sen läpi. Toki lehtemme on saatavilla myös PDF-versiona, mutta emme valvo lehden lataajia mitenkään. Olemme myös antaneet luvan PDF:n jakamiseen vapaasti, joten en voi edes arvella verkkolehden levikkiä nettisivun latausten määrästä. Niin on hyvä!

Anonyymiteetti tarkoittaa myös sitä, että Akkojen Horinoita -tekijäkaarti ei voi markkinoida lehteään kohdennetusti niille, jotka mieltävät itsensä queer-feministeiksi. Lehden leviäminen on siis vain sen tekijöiden ja lukijoiden innostuksen varassa, ilman hakukoneoptimointia, algoritmeja tai maksettuja mainoksia.

Koko Akkojen Horinoita -tekijätiimi kannustaa jokaista lukijaa luomaan lisää fyysistä mediaa. Oli se sitten pienlehtiä, tarroja tai CD-levyjä.

Päätoimittaja H-P Ontto-Panula (ent. Lehkonen)

Ps. Syy lehden teeman mukaiseen ”keholliseen” huonoon olooni kuvituksessa löytyy sarjakuvasta sivulla 14!

SISÄLLYS

Pääkirjoitus	1
Ottawa sopimus, mikä ja miksi? (Eppu)	3-9
Miina (Esko)	9
Osatyökykyisen selviytymisopas (Miika)	10-12
Runoja (Juulia)	13
Shokipaljastus, mies raskaana! (H-P)	14-18
Secondhand-kulutuksen paradoksi (Essi)	19-20
Jokainen ansaitsee vaatteet (H-P)	21
Feministimies (Aaro Tee)	22-23
Perintöveron poisto palvelee vain rikkainta kymmennystä (Sara)	24
Sarjakuvan tekstausvinkki (H-P)	25-26
Runoja (Juulia)	27
Mikromuovimies (H-P)	28
Ukon horinoita	29

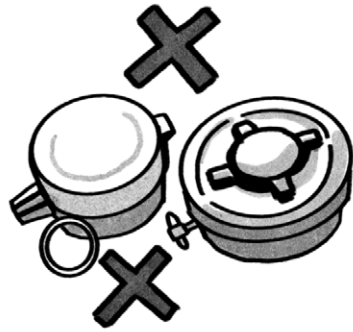

JALKAVÄKIMIINOJEN KIELTOSOPIMUS:
OTTAWA SOPIMUS
MIKÄ JA MIKSI?

Jalkaväkimiinojen kieltosopimus
tai paremmin tunnettuna;
Ottawa sopimus luotiin 1997 ja
astui voimaan 1999 mennessä.

Ottawa sopimus luotiin
kieltämään jalkaväkimiinojen
käyttö, varastointi, valmistaminen
ja siirtäminen. (ICRC,2025)

164 maata on allekirjoittanut tämän
sopimuksen. Suomi on yksi niistä,
Suomi liittyi sopimukseen 2012.
(Amnesty, 2025).

*Mutta nyt Suomen hallitus
haluaa erota sopimuksesta.*

Mikä on jalkaväkimiina?

Jalkaväkimiinat ovat pieniä ja niiden käyttötarkoitus on *haavoittaa* tappamisen sijaan. Miinat piilotetaan maahan, ja sen voi laukaista kuka tai mikä tahansa.

Miinat eivät pysty erottamaan siviiliä sotilaasta.

Pelkästään vuonna 2023,
5,757 ihmistä kuoli tai loukkaantui
näiden miinojen takia.

84% heistä
oli siviilejä

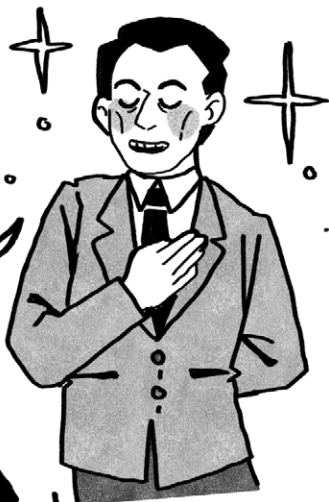
37% siviileistä
oli lapsia

On myös se tosiasia, että
näiden miinojen käyttö on
luonut käyttökeltvottomia ja
vaarallisia maa-alueita.

Suomen valtioneuvoston
sivulla sanotaan näin;

*"Jos Suomen olisi
tulevaisuudessa käytettävä
jalkaväkimiinoja,
puolustusvoimat käyttäisi niitä
vastuullisesti ja estäisi
siviileille ja omille joukoille
aiheutuvat vahingot."*
(Valtioneuvosto, 2025).

Suomi tietenkin
auttaa edelleen
miinanraivauksessa ja
auttaa miinan uhreja
maailmanlaajuisesti!
(Valtioneuvosto, 2025).

Tehkää niinkun
sanomme,
eikä niinkuin
teemme!

Voimme tosin tehdä,
varastoida ja käyttää
miinoja! Lupaamme
siivota jälkemme!

Wohoo!! Talous
nousuun miinoilla!!

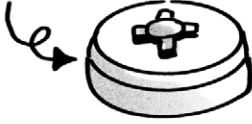
*Oletteko
nähtäneet mitä
nämä miinat
tekevät?*

Jalkaväkimiinojen valmistaminen on halpaa

Niiden poistaminen maksaa noin 300-1000 dollaria miinaa kohden.

3-75\$

Vaarallista, hidasta ja kallista.

(Nato, 2024)

"Ottawa sopimus sallii toki miinat- se kieltää tietynlaiset miinat. Sitä ei ole pahemmin tuotu esille, että mikä estää sopimuksen puitteissa olevien miinojen käytön.

(MTV uutiset, 2025)

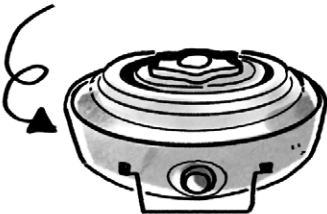
Tarja Halonen.
Suomen presidentti vuosina 2000-2012

Sopimus sallii esimerkiksi näiden miinojen käytön:

Telamiinat

Tarvitsee räjähtämiseen 158-338 kg paineen

Kauko-ohjatut räjähteet

Claymore miinat jotka on kytketty laukaisimeen johdolla

(ICRC, 2025)

En väitä tietäväni paljoakaan aseista, miinoista ja muista sodankäynnin välineistä, mutta vähällä lukemisella voin sanoa, että liityimme tuohon sopimukseen syystäkin..

Ja mitä, alammeko me tehdä ja myydä niitä? Vain tienataksemme vähän rahaa?

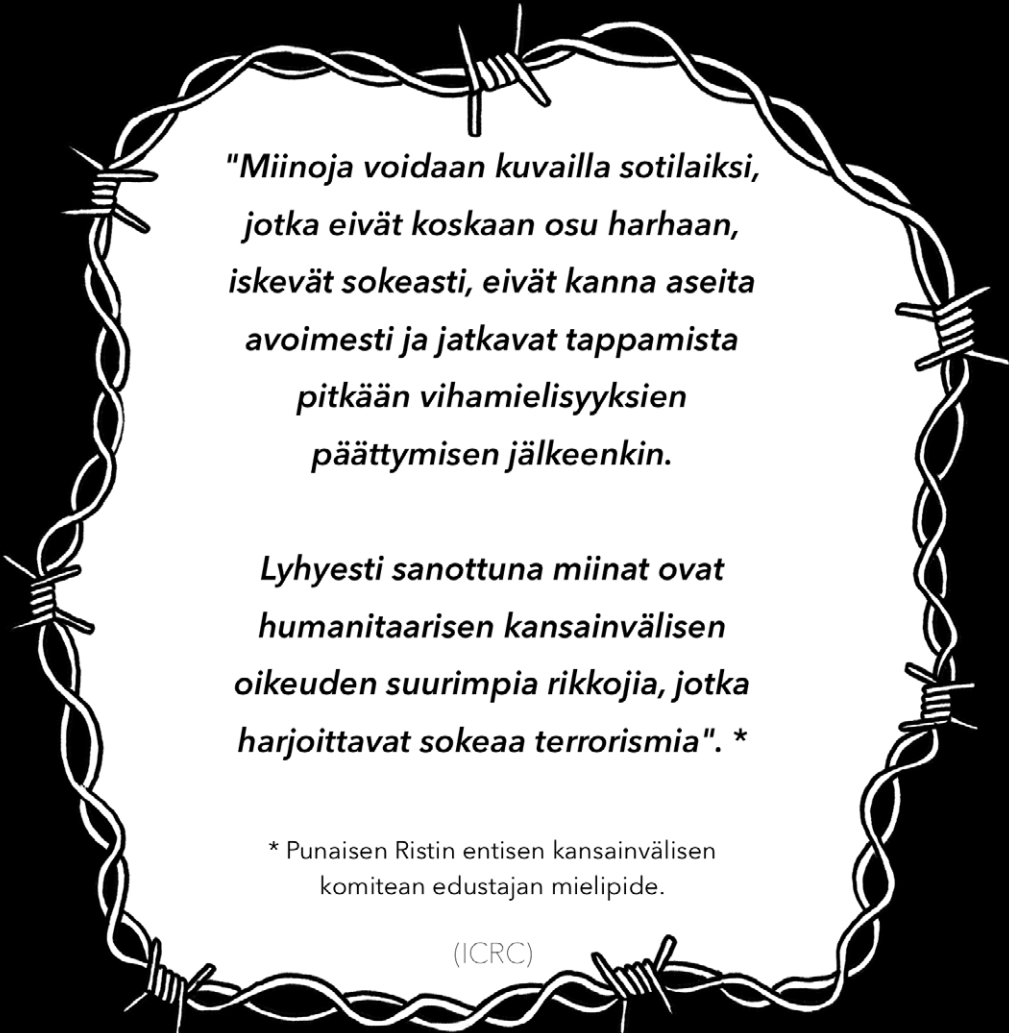
Näen tälle päätökselle vain rahallisen syyn, koska Suomi ei ole sodassa.

Tavalla tai toisella tämä päätös vahingoittaa ihmisiä, olipa kyseessä sitten meidän rajamme tai toisen maan rajat.

VAARA
MIINOJA

*"Miinoja voidaan kuvailla sotilaisiksi,
jotka eivät koskaan osu harhaan,
iskevät sokeasti, eivät kanno aseita
avoimesti ja jatkavat tappamista
pitkään vihamielisyyksien
päättymisen jälkeenkin.*

*Lyhyesti sanottuna miinat ovat
humanitaarisen kansainvälisen
oikeuden suurimpia rikkojia, jotka
harjoittavat sokeaa terrorismia". **

* Punaisen Ristin entisen kansainvälisen
komitean edustajan mielipide.

(ICRC)

LÄHTEET

Amnesty. Jalkaväkimiinat ja Ottawan sopimus – mistä on kyse?, 2025, <https://www.amnesty.fi/jalkavakimiinat-ottawan-sopimus-2025/> Luettu: 18.06.2025

Humanity & Inclusion; Landmines: 22% more victims in one year, 2024, <https://www.hi.org/en/news/landmines-22-more-victims-in-one-year> Luettu: 18.06.2025

International Committee of the Red Cross. Anti-personnel landmines, <https://www.icrc.org/en/law-and-policy/anti-personnel-landmines> Luettu: 18.06.2025

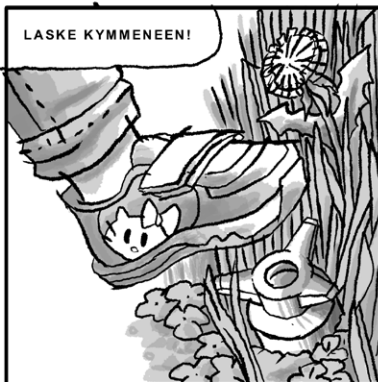
International Committee of the Red Cross. Anti-personnel mines, PDF, <https://international-review.icrc.org/sites/default/files/S0020860400080530a.pdf> Luettu: 18.06.2025

International Committee of the Red Cross. Banning anti-personnel mines, 1998, PDF, https://www.icrc.org/sites/default/files/external/doc/en/assets/files/other/icrc_002_0702_ottawa_explained.pdf Luettu: 22.06.2025

International Committee of the Red Cross, Frequently Asked Questions, 2025 <https://www.icrc.org/en/article/FAQ-anti-personnel-mine-ban-convention-ottawa-treaty> Luettu: 18.06.2025

MTV Uutiset, Tarja Halonen ihmettelee epäkohtaa keskustelussa Ottawan sopimuksesta: "Ei ole julkisuudessa tuotu esille", 2025 <https://www.mtvuutiset.fi/artikkeli/tarja-halonen-ihmettelee-epakohtaa-ottawan-sopimuksessa-ei-ole-julkisuudessa-tuotu-esille/9175890> Luettu: 19.06.2025

United Nations, Anti-Personnel Landmines Convention <https://disarmament.unoda.org/anti-personnel-landmines-convention/> Luettu: 18.06.2025

Esko Heikkilä

OSATYÖKYKYISEN SELVIYTYMISOPAS

– NÄIN PÄIHITÄT SIELUN SYÖVÄN ORAVANPYÖRÄN

Teksti ja valokuva: Miika Auvinen, kuvitus: H-P Ontto-Panula

Hermoheikko ihmislapsi on jotenkin on päätenyt työelämään. Muisti lagaa, kädet vapisevat ja ajatukset viilettävät kuin vuoristorata. Miten keskittyä tai ylipäättänsä näyttää toimintakykyiseltä aikuiselta, kun seinä houkuttelee tuijottamaan itseään? Tämä artikkeli kertoo metatyötaitoista, joiden avulla osatyökykyinen voi selvittää kokoaikaisessa työsuhteessa.

Osatyökykyisen arki on usein yltiöstressaavaa. Kuormassa on alentuneen liikkumiskyvyn, terveyshuolien ja toimeentulon kaltaisia lisätaakkoja. Kun osatyökykyinen siirtyy työelämään, tuo lisäkuorma on ylimääräinen taakka oravanpyörästä tulevan painolastin päälle. Metatyötaidot ovat niitä arjenhallinnan keinoja ja työkaluja, jotka mahdollistavat kestäväen työnteon, vaikka eivät varsinaisesti liity itse työtehtäviin. Metatyötä on esimerkiksi muistiinpanot, työpäivän valmistelu ja stressin-sietokeinot.

Siirryin itse työelämään vasta noin 30-vuotiaana, oltuani koko nuoren aikuisuuden väliaikaisella sairaseläkkeellä. Itse taidot työhön olin oppinut koulussa ja harjoitelluissa ihan hyvin. Nimenomaan metataidot toivat ongelmia. Meno on muistuttanut välillä savolaista uimakoulua: heitetään lapsi järveen, niin kyllä se siellä pinnalle polskuttaa. Toivottavasti.

Nykyhallituksen toimien vuoksi on mahdollista, että pian kenen tahansa on otettava vastaan mitä työtä tahansa. Tervetuloa uuteen vauraampaan Suomeen, jossa sinäkin voit olla halpatyöläinen. Toivon, että liian tiukkaan työelämään siirtyvä lukija saisi tekstistäni eväitä kantaa itsensä myös raa-assa työelämässä. Artikkelin rajauksena on toimistotyö.

AIKAA, TILAA, RAUHAA

Osatyökykyisen on löydettävä omat tapansa tehdä työtä, palautua stressistä ja tunnistaa uupumisoi-relvet. Nyrkkisääntöni on, että väkisin puskeminen on selviytymistila, joka ei saisi olla työpäivän normaali. Metatyöillä voi minimoida stressilevelliään.

Jos mahdollista, osatyökykyisen kannattaa varata itselleen hälinättömiä hetkiä: toimistihuoneen oveen voi laittaa lapun, että ethän häiritse kesken keskityneen työnteon. Sähköpostiin ja Teamsiin on ok vastata sopivina hetkinä siten, että mitään muuta ei ole kesken. Itse pidän Teamsin ja sähköpostin viestitäännet hiljaisina, ja vastaan viesteihin vasta, kun olen saanut kulloinkin kesken olleen tehtävän tai vaiheen valmiiksi.

Perus jumiutuskin on tärkeää, ja on hyvä varata hetkiä ajatustensa ja työarkensa reflektoinnille. Tämä ei ole koodisana laiskottelulle. Reflektoidessani ikään kuin huollan aivojani ja ratkon ongelmia ajattelemalla hankalia tai vaivaavia asioita läpi. Vaikeatkin solmut ovat auenneet taukokävelyn aikana miettiessä.

Jos kohtaan aivosumua, teen hetken aikaa jotain yksinkertaista bulkkityötä tai puuhastelen jotain fyysistä, esimerkiksi järjestelen työpöytäni tai mapi-tan papereita. Varsinkin vaativia tehtäviä on iisimpi jatkaa seuraavana päivänä levänneenä, kuin itseään pakottaen uuvahaneena.

Usein kiireen tuntu itsessään on ongelma. Osatyökykyinen voi raivata päiväänsä lisää aikaa, tilaa ja rauhaa työtehtävien automatisoinnilla ja sen toistuvien osien dokumentoinnilla. Hyvin valmisteltu työ säästää kognitiivista energiaa ja vapauttaa aikaa tauoille.

Työpäiviä leppoisuustase kasvoi, kun aloin rutiinomaisesti pitämään kiinni taukojumppista, reflektointihetkestäni ja random toimistohassutteluista. Rauhaa on tuonut myös siviilipuhelimen sammuttaminen työpäivän ajaksi. Viestien tai somen tsekkailu taukojen täytteenä usein ennemminkin kuormittaa kognitiota, kuin rauhoittaa sitä.

PUUROAIVOILLA MAALIIN ASTI

Iso osa työkyvyn ongelmiani ovat muistin ja hahmotuskyvyn ongelmat. Aloittaessani nykyisessä työtehtävissäni, moni rutiiniduuni tuntui mahdolltomalta näiden ongelmien vuoksi. Työtehtävät alkoivat kuitenkin sujua opeteltuani ajattelutavalteni sopivia muistiinpanotekniikoita. Jokainen ihminen ajattelee ja hahmottaa asioita hieman eri tavoin, ja siksi jokaisen on testattava ja löydettävä luonteva, omalle ajatuksenjuoksulleen sopiva tapa kirjata asioita muistiin.

Muistiinpanojeni perusrunko on Word-tiedostoon tekemäni viikko-ohjelma, johon aikataulun työtöhtäviäni. Usein merkitseen tehtävän viereen sen kiireisyysasteen tai tarvitseeko tehtävään tarttuakseen ensin selvittää jotain. Päivän päätteeksi kirjoitan kunkin tehtävän viereen, mihin kohtaan se mahdollisesti jäi kesken. Seuraavana työpäivänä on tällöin helpompaa palata tehtävän äärelle.

Taulukkomuotoiset muistiinpanot ovat vahvimmillaan silloin, kun muistettavaa dataa on paljon, tai kun muistettaviin asioihin liittyy laskutoimituksia. Yksi työtehtävistäni on laskuntarkistus. Käytän erästäkin

taulukkoa samaan aikaan tietopankkina ja jaettujen laskujen automaattisessa jyvittämisessä eri kustannuspaikoille. Sujuvalla Excelin-käytöllä aivoenergiaa vapautuu yksityiskohtien muistiinpalauttelusta itse työntekoon. Jos mahdollista, suosittelen osatyökykyisiä käymään vaikkapa oman työpaikkansa kustantaman Excel-kurssin.

Yksi kätevä muistiinpanojen muoto ovat näyttö/kuvakaappaukset. Tässä nopea ohje kuvakaappausten ottamiselle pikanäppäimillä Windows 11 käyttäjärjestelmällä:

Shift, Windows-näppäin, s -pikanäppäinyhdistelmä avaa leikkaustyökalun. Sillä voi maalata kuvakaappattavan alueen. Kaappauksen voi liittää halumaansa tiedostoon näppäinyhdistelmällä CTRL, v. Kuvan voi liittää suoraan esimerkiksi Wordin tekstitiedostoon tai Teams-pikaviestinohjelmassa mihin tahansa keskusteluikkunaan. Liitän kuvakaappaukset usein omaan Teams-keskusteluuni itseni kanssa.

Windows-näppäin, Prt scrn -näppäinyhdistelmä taas ottaa kuvakaappauksen koko näytöstä. Kuva ilmaantuu Kuvat-kansioista löytyvään NÄYTTÖKAAPPAUKSET kansioon.

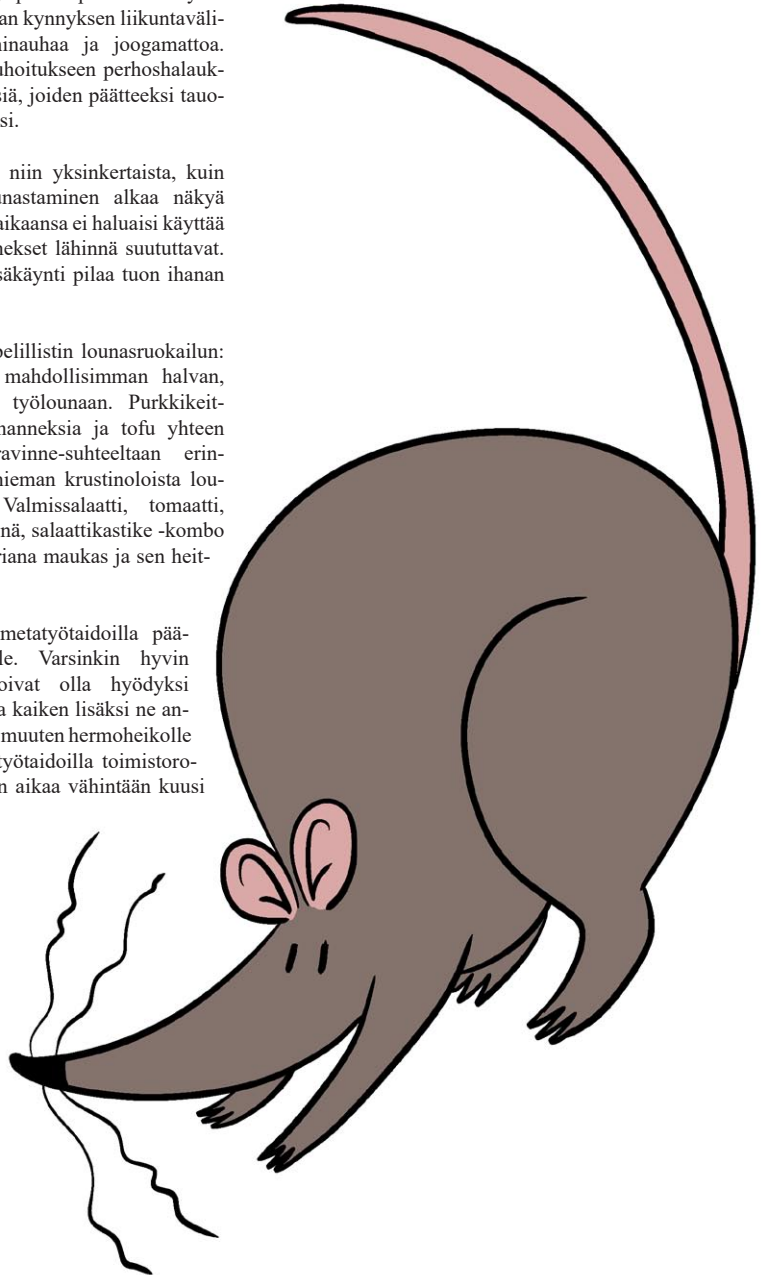
LUJAN KEHON TEHO

Mieli ja keho eivät ole toisistaan erillisiä osia, vaan samaa kokonaisuutta. Ylläpidän mieleni toimintaa liikunnalla, kehoa rauhoittamalla ja sopivalla ravinnolla. Liikunta on hyvä tapa tauottaa työpäivää. Taukojumpat, seinää vasten punnerrukset ja lyhyet kävelyt virkistävät mieltä ja pitävät peruskuntoa yllä. Säilytän työpaikalla matalan kynnyksen liikuntavälineitä, kuten jumppakuminauhaa ja joogamattoa. Käytän nopeaan kehonrauhoitukseen perhoshalauksia ja pitkiä uloshengityksiä, joiden päätteeksi tauotan hengitykseni sekunniksi.

Työpaikkaruokailu ei ole niin yksinkertaista, kuin voisi luulla: ulkona lounastaminen alkaa näkyä liikakiloina, vähää vapaa-aikaansa ei haluaisi käyttää eväiden kokkailuun ja einokset lähinnä suuttavat. Ruoka on ilo, miksi työssäkäynti pilaa tuon ihanan asian!

Siirryttyäni työelämään, pelillistin lounasruokailun: otin missiokseni löytää mahdollisimman halvan, ravinteikkaan ja helpon työlounaan. Purkkikeitto, pussillinen pakastevihanneksia ja tofu yhteen dumpattuna on hinta/ravinne-suhteeltaan erinomainen valinta, joskin hieman krustinoloista lounasruokailuissa syötäväksi. Valmissalaatti, tomaatti, kurkku, mozzarella, pähkinä, salaattikastike -kombo ihan vaan sekaisin on ateriana maukas ja sen heittää nopeasti kasaan.

Artikkelissa mainituilla metatyötaidoilla pääsee työelämässä pitkälle. Varsinkin hyvin tehdyt muistiinpanot voivat olla hyödyksi muillekin työyhteisölle, ja kaiken lisäksi ne antavat ammattimaista auraa muuten hermoheikolle työmyyrälle. Näillä metatyötaidoilla toimistorotinkin elämä on ison osan aikaa vähintään kuusi puol, ihan jees.

RUNOJA

Teksti: Juulia Niiranen, kuva: Paju Ruotsalainen

Matalapaine ja jyrinä kasvattavat
Sähköistä seksuaalienergiaa
Keho jännittyy ympäröivästä paineesta
Ja odotuksesta
Jyrinä kasvaa niin ulkona kuin sisällä
Lohduttava sade puhdistaa
Hellii ja uudistaa
Myrskyn voimasta vavahtelevaa kehoa
Kylmät pisarat terästävät aisteja
Nurmikko on alla lämmin

Kuinka karamellia hohkaava ihosi
Voikaan näin koetella
Heikkoa luontoani
Asetun sinua himoitsevien miesten
joukkoon
Ja tunnen itseni surkeaksi

Käsi kulkeutuu rinnalle
Pieni värähdys sormien alla
Riittää sekoittamaan pään
Ja unohtamaan kuka on
Lämpö jää sormiin
Vien käden rinnalle
Ja itken

Shokkipaljastus! Mies raskaana!

H-P ONTTO-PANULA

H-P tässä moil!

Minä en ole lihava, vaan olen raskaana.*

Ja tämä raskaana oleminen on herättänyt paljon uusia ajatuksia! Tämä on sarjakuva niistä.

Jostain syystä ihmiset ovat tosi varovaisia kertomaan raskaudestaan muille, ennen kuin asiaa ei enää pysty pilottelemaan.

Minäkö? Ei sentään!!

Siihen on monta hyvävinkin syytä. Raskaana olevia saatetaan esimerkiksi syrjää työpaikalla.

Etenkin jos olet vielä koeajalla tai määräaikaissa työssä.

Hitto. Miten voin päästä tuosta eroon. Aitiysloma tulee kalliiksi...

*Hän valehtelee, hän on myös lihava.

(Ks. Sosiaali- ja terveysministeriö, 2024)

Minä olen taitelijä ja opiskelija, joten tämä ei koske minua. Olen kertonut asiasta kaikille vastaan-tulijoille jo siitä alkaen, kun lähdimme TYKSin mallijonoon.*

Joo siis jonossa ollaan ku Saralla ja Pajulla on niin huonolaatuiset siittiöt, heh heh.*

*meillä kaikilla on vain munasarjat ja kohtu.

Kaikille kertomisella on myös ihan oikea tarkoitus. Olen siten voinut testata tuttavieni reaktiot tulevaan raskauteeni ennen, kuin se oikeasti tapahtuu.

*Tämä lapsi on tehty luovutetuilla siittöillä Turun yliopistollisessa keskussairaalassa.

Epäroin alunperin raskaaksi tulemistä, mutta olen tosi pitkään halunnut saada lapsen, joten päätin heittäytyä.

Ei voi tietää pitääkö jostain, jos ei kokeile!

Ensin lopetin testosteronin käytön ja dysforian sijaan minusta tuli tosi kuuman näköinen.

tuuheat hiukset

sileä estrogeeni iho

Menkkojen alkaminen ei häitannut mitään, olin vain iloinen ja menimme jonottamaan lahjasoluja.

kurveja

TYKS

Olin tosi innoissani jopa jokaisesta ovulaatiotestistä!

Vaikka sain vuonna 2018 hedelmättömyystodistuksen, että sain alkaa mieheksi, kehoni eiää ihan omaa elämänsä, eikä ovulaatiotani kiinnosta transpolin mielipide siitä, kuka saa lisääntyä!

Miten voimauttavaa!!

Inseminaation jälkeen tunsin hyvin pian tosi outoja kivuttomia "sähköiskuja" kohdussani.

Olin ihan satavarma, että nyt täppäsi ja olen raskaana!

Ja niin olin!!

Raskaustesti näytti plussaa viikon päästä!

En ole koskaan aiemmin ollut niin onnellinen tikun nokassa olevasta pissasta!

Olen mies*, joka on raskaana. Se saattaa herättää paskamaisia reaktioita ja haluan tietää ne ajoissa, reilusti ennen raskauden hormonimyrskyjä.

Tuo on epänormaalia. ❌

Annas kun kysyn sinulta ihan liian henkilökohtaisia asioita!! ❌

Vau. Hienoa. Onnea!! ✅

*En ole mies, mutta olen transitoitunut, käyttänyt testosteronia vuodesta 2017 alkaen ja minulla on miehen henkötunnus.

Joskus ihmiset eivät halua kertoa raskaudestaan ennen kuin ensimmäiset 3 kuukautta ovat kuluneet ja keskenmenon riski on pienentynyt huomattavasti.

Mutta miksi haluaisin jäädä yksin mahdollisen keskenmenon kanssa?

Haluaisin saada ystäviltäni tukea toivotun raskauden päättymisestä johtuvan surun kanssa.

En halua jäädä yksin vaikeiden tunteiden kanssa.

Tämän sarjakuvan ilmestyessä Helsingin sarjakuvafestivaaleilla olen jo raskausviikolla 25, mikä tarkoittaa sitä, että vaikka tämä tyyppi mulla olisi ulos nyt, kyllä se varmaan selviäisi!

Enää ei tarvitse stressata!*

*totta helvetissä tarvitsee!!

Mitä itse raskaana olemiseen tulee, minusta tämä on ollut henkisesti ja sosiaalisesti mahtavaa!

Ja fyysisesti hirveintä, mitä olen koskaan tehnyt.

Jos olisin raskaana oleva nainen, olisin varmasti aivan dysforian kourissa.

Mutta olen trans ja kehoni pystyy muovaautumaan naiseksi, mieheksi, muunsukupuoliseksi ja sukupuolettomaksi, sekä kasvattamaan kokonaisen ihmisen!

Nyt vasta tiedän mitä todellinen sukupuoलिएuforia on!

Olen myös kokenut sosiaalista euforiaa.

Paistattelen ystäväni ja läheisteni huomiossa, kun kaikki haluavat auttaa, huolehtia ja kuulla kuulumisiani.

Olisinpä aina näin kiinnostava!!

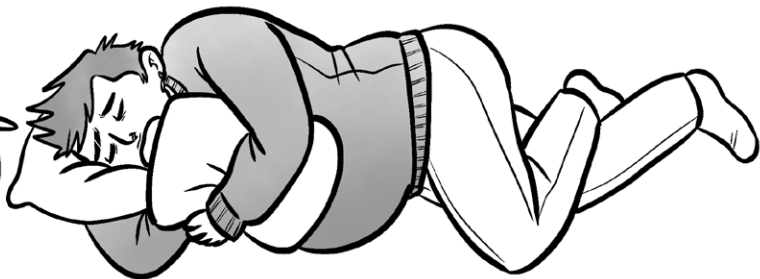
Olen myös saanut olla äitini pikku-sankari, joka saa erityisesti huomiota.

Meillä on nyt yhteinen tosi intiimi kokemus!

Tai oli sekin aika intiimiä kun minä synnyin, mutta sitä hetkeä en muista.

Mitä fyysiseen puoleen tulee, en ole eläessäni ollut näin väsynyt.

Raskauspahoitoinnin piti muka loppua viikolla 12, mutta minusta tuntuu, että joku on nyt hujannut minua.

Pahin oire taitaa olla se, että tulen mensinaaksi ihan kaikesta.

Jopa tekstiviestin kirjoittamisesta!

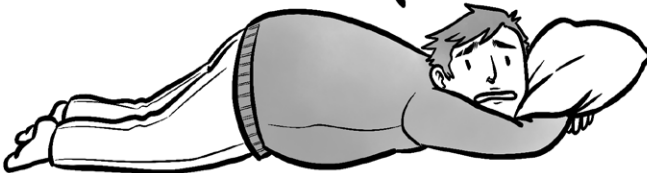
Kirjaimia ilmestyy... Kyllä heiluttaa...

Tämä on haitannut sarjakuvien piirtämistä ja opiskelua melkoisen paljon.

Myös Akkojen Horinoita myöhästyi julkaisutavoitteestaan tämän takia. Olin alun perin ajatellut, että lehti ilmestyi jo kesän aikana!

Mutta kesäkuu meni naamallani maaten. Vasta heinäkuussa pystyin tekemään edes pari tuntia töitä päivässä.

Mutta eipä siitä sen enempää! Lehti on nyt tässä, joten turha enää ruikuttaa!

Tässä vielä loppuun vähän tämän hetken raskauskfaktoja transiimille!

Lahjasoluhoitoja saa julkiselta puolelta, jos on vaan kohtu, johon niitä tunkea!

Yksityisen maksut ei ole ainoa vaihtoehto!

Meidän raskaaksi tuleminen maksoi yhteensä noin 600€. Tämä koostui oikeastaan vain erityissairaanhoidon maksuista, jotka oli 66,70€ käyntiä kohden. Käynnejä oli 9.

Minusta tämä on kyllä melko kallista ja ihan kaikki terveydenhuolto saisi olla ilmaista. Mutta esimerkiksi Felicitasilla ensikäynti maksaa 150-270€ ja yksi inseminaatiokerta maksaa 470€.

Monisuhteiset eivät yleensä saa hoitoa julkisella puolella (ilman että valehtelevat), mutta me saimme ja en itseasiassa yhtään tiedä miksi!* Jos olet monisuhteessa, ole yhteydessä Sateenkaariperheet Ry:n, niin saat lisää tietoa.

SECOND HAND -KULUTUKSEN PARADOKSI

Teksti: Essi Tellervo, kuvat: Eppu Wikström

Käytetty tavara ei enää ole köyhyyden tai tarpeellisuuden merkki, vaan myös trendikäs ja kaupallinen tuote. Second hand liikkeitä perustetaan kaupunkien kalleimmille myyntipaikoille ja se on myös kasvanut räjähdysmäisesti verkkomarkkinoiden kentällä. Esimerkiksi Vinted -nimisellä käytettyjen tuotteiden verkkokaupalla on jo yli 8 miljoonaa käyttäjää Euroopassa. Käytettyjen tuotteiden ostaminen ei kuitenkaan ole suoraviivaisesti ekologisesti tai sosiaalisesti kestävämpää kuin uusien. Sen sijaan se huntuuttaa jatkuvan kuluttamisen valheellisen kestävyuden alle. Vintedin mainokset rohkaisevat ja kannustavat ylikulutuksen seurauksena kertyneiden vaatekasojen myymiseen ja sitä kautta tienaamiseen. Sen strategiana on tehdä second hand -kulutuksesta jokaisen ihmisen ensisijaisen valinnan. Siinä sen paradoksi piilee, käytetyt tuotteet ovat aina ensin uusia. Myös verkkokauppanuotoinen second hand -kulutus tuottaa valtavasti päästöjä ja on ekologisesti kestävämpää. Second hand -kulutus vain uusintaa ylikulutuksen ja kaupallisuuden logiikkaa vastuullisuuden nimissä ja ylläpitää kulutusorientoitunutta elämäntyyliä.

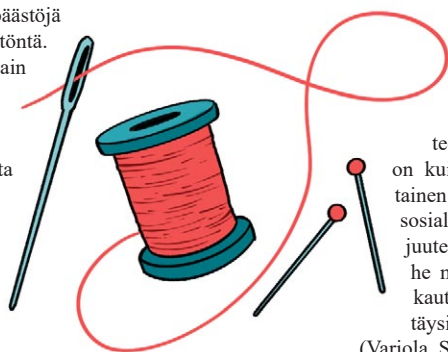
Valheellista tai vääriin mielikuvaan perustuvaa kulutuksen ekologisen kestävyuden markkinointia kuvataan usein termillä ”viherpesu”.

Viherpesun ja kestävä kulutuksen tutkimiseksi on kehitetty erilaisia mitta-reita, mutta erityisenä haasteena korostuu kestävä kuluttamisen paradoksaalisuus, voiko esimerkiksi lihan tuotanto koskaan olla kestävä? (Klintman 2017.) Yritysten strategioita tarkastellessa onkin tarkkailtava ja vertailtava kriittisesti sitä, miten ne kehystävät omat tavoitteensa ekologisesti kestävämmän tulevaisuuden suhteen. Vintedin ilmastotoimenpidesuunnitelma (2024) painottaa pakettien kuljetuksen tehostamista päästöjen vähentämiseksi muun muassa oman kuljetusinfrastruktuurin rakentamisen muodossa, sisältäen esimerkiksi uusien noutopisteiden ja pakettiautomaattien perustamisen. Tulevaisuudessa Vintedin käyttäjät voivat siis ostaa entistä enemmän ja nopeammin ja koko prosessi on kauniissa, vihreissä kehyksissä.

Aidosti kestävä vaatteiden kuluttamisen tunnuspiirteitä ovat pidättäytyminen ostamisesta ja pois heittämisestä ja olemassaolevien vaatteiden käytön pitkittäminen esimerkiksi niitä oikeaoppisesti hoitamalla ja korjaamalla (Vesterinen & Syrjälä 2022). Vintedin toimintalogiikkaan kuuluu oletus siitä, että ihmiset ostavat jatkuvasti uutta, josta heidän täytyy sitten hankkiutua eroon. Se ei siis johda kuluttajien käytöksen muuttamiseen kestävämmäksi, vaan tuottaa vain uuden tavan kuluttaa. Muutien ja trendien vaihtuvuus on yksi suurimmista syistä vaatteiden hylkäämiselle ja uusien hankkimiselle (Vesterinen & Syrjälä 2022). Trendien vaihtelusykli ovat kiihtyneet viime vuosikymmenenä ja tuottaneet uuden vaateeteollisuuden haaran eli pikamuodin. Z- ja alfasukupolvet ovat ensimmäiset täysin diginatiivit sukupolvet ja he ovatkin todennäköisesti pikamuodin hedelmällisin kohderyhmä,

sillä he viettävät aikaa sosiaalisessa mediassa ja ovat jatkuvasti erilaisten kulutus- ja trendiärsykkeiden kohteena. Sosiaalisella medialla on kuitenkin myös kaksisuuntainen rooli nuorten kulutus-sosialisaatiossa eli kuluttajuuteen kasvamisessa, sillä he myös itse vaikuttavat sen kautta muihin, eivätkä ole täysin passiivisia kohteita (Varjola, Saarinen & Åberg 2025).

Kestävämpää kulutusta on tutkittu myös yhteiskulttuurisuuden ja jakamistalouden kautta. Ne edustavat sellaista kuluttamista, jossa hyödykkeitä esimerkiksi jaetaan ja lainataan. Ne voivat olla kapitalistisen markkinalogiikan vastavoima, mutta samalla ne saattavat myös vain luoda uusia jatkuvan kuluttamisen muotoja, vailla ekologisen kestävyuden lisäämistä. (Wahlen & Laamanen 2017.) Vinted on oivallinen esimerkki näennäisesti vaihtoehdoisesta yhteis- ja jakamistaloudesta, joka kuitenkin osoittautuu vain kuluttamista kiihdyttäväksi kapitalistista markkinalogiikkaa noudattavaksi alustaksi. Efekti on sama mitä Vinted tekee käsitysellemme kestävydestä. Kehystämällä asia oikein, saadaan luotua illuusio paremmasta, ekologisemmasta ja oikeudenmukaisemmasta kuluttamisesta.

Second hand -kulutus, siinä muodossaan kuin esimerkiksi valitsemani Vinted sitä toteuttaa, ei luo kestävämpää kulutuskulttuuria tai muuta arvojamme. Kaupallinen alusta ei kykene aidosti haastamaan kulutustottumuksiamme, vaan ainoastaan ylläpitää sitä uudessa muodossaan. Ekologisesti ja sosiaalisesti kestävämpi ja oikeudenmukaisempi kulutus ei ole riippuvainen ainoastaan siitä mitä ja mistä ostamme, vaan siitä miksi ostamme. Ja ennenkaikkea miksi emme kieltäydy ostamasta. Kieltäytyminen ja olemassaolevan hyödyntäminen, korjaaminen, uudelleenkäyttö ja erityisesti aktiivinen käyttäminen ovat ainoita tapoja todella muuttaa tulevaisuutta (Vesterinen & Syrjälä 2022). Älä osta mitään -päivää on vietetty kohta 33 vuotta ja silti maailman ylikulutuspäivä ajoittuu jo elokuun alkuun, suomalaisten jopa huhtikuun alkuun. Ylikulutuspäivä edustaa sitä hetkeä vuodessa, kun olemme ylittäneet maapallon vuosittaiset, uusiutuvat luonnonvarat. Näennäisen kestävä kulutuksen ja yhden päivän ostolakon sijasta olisikin aika ryhtyä viettämään Älä osta mitään -vuosia.

Lähteet:

- Klintman, M. (2017): Retail sector facing the challenge of sustainable consumption. Teoksessa M. Keller, B. Halkier, T-A Wilska, M. Truninger (toim.), Routledge handbook of consumption. Routledge, 363-371. <https://doi.org/10.4324/9781315675015-36>
 - Varjola, N., Saarinen, A. & Åberg, E. (2025, tulossa). Yläkoululaisten ympäristötietoisuus ja kulutus-sosialisaation rooli, Kulutustutkimus.Nyt.

- Vesterinen, E., & Syrjälä, H. (2022). Sustainable anti-consumption of clothing: A systematic literature review. Cleaner and Responsible Consumption, 5, 100061. <https://doi.org/10.1016/j.clrc.2022.100061>
 - Vinted (2024). Sustainability. Haettu 24.4.2025. <<https://company.vinted.com/sustainability>>
 - Wahlen, S. & Laamanen, M. (2017): Collaborative consumption and sharing economies. Teoksessa M. Keller, B. Halkier, T-A Wilska, M. Truninger (toim.), Routledge handbook of consumption. Routledge, 94-105.

Jokainen ansaitsee vaatteet
ylleen, mutta ei näin.

Tiedätkö mitä,
minua ottaa pannuun
joidenkin äijien
välinpitämättömyys!

Kaiken maailman
"Meninistit" ja "miesasia"
-kerhotkin vaan välttelevät
tosiasioita!

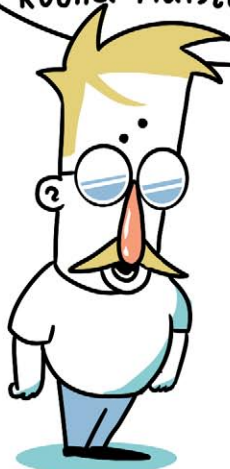
Kyllähän tietyn-
asteisen vastuksen
oman kognitiivisen
dissonanssin kohdatessa
ymmärtää, mutta joku
raja nyt hei!

En minäkään
aina ollut tällainen
"telaketjufeministi.."

Monet luulot
ja käytösmallit on saanut
kohdata ja purkaa tähän
pisteeseen päästäkseen..

Mutta nii joo siis mitä olitkaan sanomassa? Mulle on siis tosi tärkeätä kuulla naisten kokemuksia,

koska siis äijät ei ikinä pysähy kuuntele niiku sillee ja

PERINTÖVERON POISTO PALVELEE VAIN SUOMEN RIKKAINTA KYMMENTÄ PROSENTTIA

Teksti: Sara Valta, kuva: H-P Ontto-Panula

Orpon hallitus suunnitteli vielä vuoden alussa perintö- ja lahjaveron poistoa. Kasvutyöryhmässä oli mukana yksi kiintiötutkija ja muuten toimitusjohtajia ja sijoitusyhtiöiden pomoja. Useat taloustieteilijät ovat todenneet, että perintöveron poistaminen ei todennäköisesti vauhdittaisi talouskasvua. Silti Orpon hallitus pohti asiaa Elinkeinoelämän keskusliiton tuella.

Nytemmin asiaan on saatu ratkaisu, joka on perintö- ja lahjaveron alarajan nostaminen. Eli siinä missä ennen sai antaa 5000 euron arvoisen lahjan verottomana, nyt veroton lahja saa olla jopa 7500 euron arvoisen. Perintöveron alaraja taas nousi 20 000 eurosta 30 000 euroon.

Tämä on irvokas kulminoituminen sille rikkaiden hyötyä tavoittelevalle politiikalle, jota Orpon hallitus on ajanut viimeiset kaksi ja puoli vuotta.

Perintöveron poistoa perustellaan sen yritysten investointien lisäämisellä. Kyse on kuitenkin vanhasta ”trickle down economics” -ajatuksesta, jossa vauraus oletetusti valuu ylhäältä alaspäin rikkailta köyhille, kun yritysten veroja ja säätelystä vähennetään. Tätä ei ole kuitenkaan ikinä maailmanhistoriassa tapahtunut vaan varallisuuserot ovat nousseet Suomessa vuosikymmeniä.

Kurjistuminen on kulminoitunut aivan uudella tavalla sosiaaliturvan leikkausten myötä: Sininauhasäätiön mukaan Suomeen on syntynyt uutena ilmiönä tulojen vähydestä johtuvaa asunnottomuutta.

Sen lisäksi, että perintöveron poistosta hyötyy vain kaikista rikkain muutama prosentti, tämä on järjetömän huonoa talouspolitiikkaa. Ostovoima laskee koska synkkien talousnäkymien vatvominen ja velkapopulismien hokemien toistaminen saavat suomalaiset pelkäämään rahan käyttämistä. Ja osalla suomalaisista rahaa ei ole edes välttämättömään. Samalla ihmisten usko valtion julkisten investointien tärkeyteen laskee, koska mihinkään ei ole enää mukavaraa. Tähän tietenkin vaikuttaa se, että oikeiston

on helppo pelotella velalla, vaikka valtion velka on täysin eri asia kuin yksilön ottama velka.

Perintöveroa pitäisi enemmän kiristää varakkaiden kohdalla. Perintöveroa kierretään jo ennestään verosuunnittelulla. Perintöveroa kierretään jo ennestään ”laillisella” verosuunnittelulla. Keinot ovat monet ja siihen erikoistuneita konferensseja on tarjolla harva se päivä muun muassa Veronmaksajat ry:n järjestämänä.

Teksti on alunperin julkaistu 18.3.2025 saravalta.com -blogissa. Tekstiin on tehty sen jälkeen muutama lisäys.

SARJAKUVAN TEKSTAUSVINKKI TODELLISILLE SARJAKUVAN MESTAREILLE.

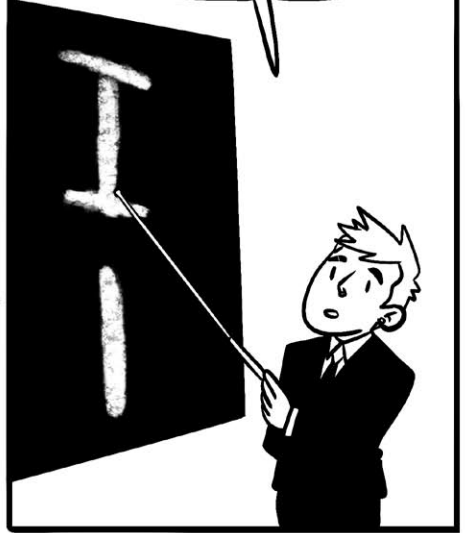
H-P Ontto-Panula

HYVÄT SARJAKUVAKOLLEGAT,
OLEN OPPINUT KONETEKSTAUSVINKIN
YHDYSVALTALAISelta KOLLEGALTANI.
HALUAN NYT JAKAA SEN TEIDÄN
KANSSANNE.

TIEDÄNHÄN VALLAN HYVIN, ETTÄ
MONET TEKEVÄT SARJAKUVIAAN
MYÖS ENGLANNIN KIELELLÄ,
MILLOIN OHJE ON ERITYISEN
OLEELLINEN!

SARJAKUVAFONTEISSA ON
OLEMASSA KAKSI VERSIOTA I-
KIRJAIMESTA. I JA I.

KIRJAINTA I, SITÄ
JOSSA ON PÄÄTTEET, EI PIDÄ
KÄYTTÄMÄN, KUIN ENGLANNIN
KIELEN SANASSA "MINÄ" "I".

TÄSSÄ ESIMERKIT!

Kaunis

I DIDN'T KNOW
I SHOULDN'T BE
TEXTING LIKE THAT.

Vau!

Voii ei!

I DIDN'T KNOW
I SHOULDN'T BE
TEXTING LIKE THAT.

Kauheaa!

Apua!

I DIDN'T KNOW
I SHOULDN'T BE
TEXTING LIKE THAT.

Ei näin!

TÄMÄ SÄÄNTÖ EI
TOKI PÄDE JOKAISEEN
FONTTIIN.

Esimerkiksi tässä usein
käyttämässäni fontissa isossa I:ssä
on aina päätteet. Sitä käytetään
sitten isona I:nä aina, kun
sellaista tarvitaan.

MIKSI TÄLLAINEN SÄÄNTÖ ON
SITTEEN EPES OLEMASSA?

NOH, OMAN KÄSITYKSENI
MUKAAN KYSE ON VAIN
ESTETIIKASTA. JOS RIKOT
SÄÄNTÖÄ, IHAN SAMA.

MUTTA AINAKIN OMASTA
MIELESTÄNI TÄMÄ NÄYTTÄÄ
PAREMMALTA...

KUIN TÄMÄ VERSIO,
JOSSA I-KIRJAIMET VETÄVÄT
TEKSTIN TUKKOISEMMAN
NÄKÖISEKSI YLIMÄÄRÄISILLÄ
VIIVOILLAAN.

RUNOJA

Teksti: Juulia Niiranen, kuva: Paju Ruotsalainen

Jälleen kiehuu lantioissa kiima
Veri vyöryy sisuksissa
Vaatien ulospääsyä
Tuo halun hallitsemattoman
Osaksi ruumiillista olemustani

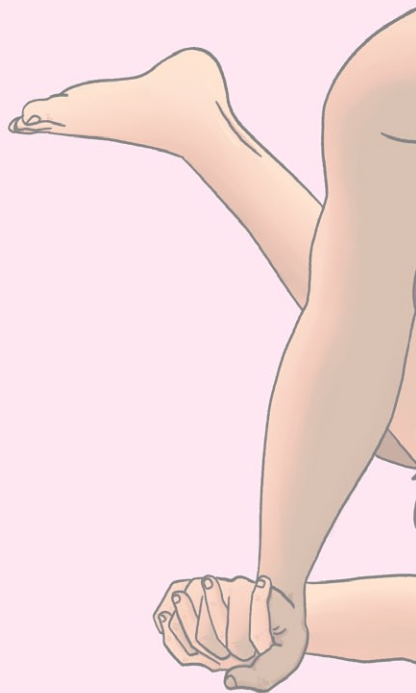
Vuodan verta
Yhtä punaista kuin haluni
Hedelmöittymätön kehoni
Vaatii koskettamista
Kiljuu kuumotuksesta
Valittelee vaivojaan

Ei auta myötäily
Ei tukahduttaminen
Se ei tyydy mihinkään
Mikään ei riitä sille
En saa syytä sammumaan
Vulvan väki liian voimakas
Ravisuttaa, värähtelee
Vaatii väkevämpää
Kuin minulla on tarjota

Päivänvalo hyväilee muotoasi
Istuessasi siinä ikkunalaudalla
Kipristelet varpaitasi
Ja maistat kahvia keraamisesta kupista

Kuvittelen itseni jalkojesi juureen
Ihailevana, palvovana
Kosketan pitkiä sääriäsi
Suutelen ihoasi
Annan huulieni liukua
Pitkin säärtäsi
Sinä katselet minua

Voin kiemurrella hetken
Tässä kaipuussa
Ja luottaa siihen
Se menee ohi ajallaan
Se menee aina ohi
Pitkään ei tämä kaipuu
Kurita lihaani

MIKROMUOVIMIES

Sankarimme Mikromuovimies on jälleen vauhdissa, koettelemassa uusia voimiaan! Mitä tapahtuukaan tässä osassa? Saat tietää sen seuraavassa neljässä ruudussa!

Viime osassa Mikromuovimies sai valtavat voimansa hukkumalla mikromuoviin.

Nyt minulla on muovin voimat. Voin vihdoin pelastaa maailman ilmastonkatastrofilta.

Muovi on kestävä ja mukautuvaa. Olen vahvin!

Muovi kestää hyvin kemikaaleja, joten olen immuuni kaikille myrkyille!

Olen myös kevyt, joten voin hypätä korkealle!

Harmi etten voi vain lyödä ilmastonmuutosta.

Mutta tätä kaveria voit!

LYÖKÖ MIKROMUOVIMIES IDENTITEETILTÄÄN MÄÄRITTELEMÄTÖNTÄ MILJARDÖÖRIÄ? SEN SAAT TIETÄÄ AKKOJEN HORINOITA NUMEROSSA 2026/1!

UKON HORINOITA

Tolkun mies

Minä olen lihaa syövä heteromies. Minulla on kaksi ongelmaa elämässäni. Ensinnäkin en saa naisilta huomiota. Toiseksi elämästäni puuttuu suunta ja struktuuri.

Armeijassa oli elämä helppoa. Oli tarkat ruoka ja nukkuma-ajat ja se oli eri mukavaa. Nyt töissä menee ihan mukavasti, mutta kotona kukaan ei ole minua tervehtimässä ja käskemässä peseytymään. Ruokaa en jaksa enkä osaa laittaa. Sitten jos naisille puhuu niin aina se on joku feministityteli joka paasaa minulle toksisesta maskuliinisuudesta ja luontokadosta.

Oman ikäiset akat on sellaisia että niistä en edes aloita.

Poikien kanssa ollaan mietitty, että kyllä se makkaran syöminen ja käteen vetäminen on osa miesten kulttuuria. Niinku jääkiekko, metsästys, aseet, kaikki urheilu (paitsi cheerlead), ja painiminen. Mutta just se on ongelma, että näistä asiasta kertoo vain toiset miehet. Netistä jos katsoo niin siellä on joku nutipää oman elämänsä guru jolla on liian pieni puku päällä eikä sukkaa. Ja puhuvat vielä englanniksi. En minä semmoisia kuuntele vaan ihan tavallisia suomalaisia heteromiehiä.

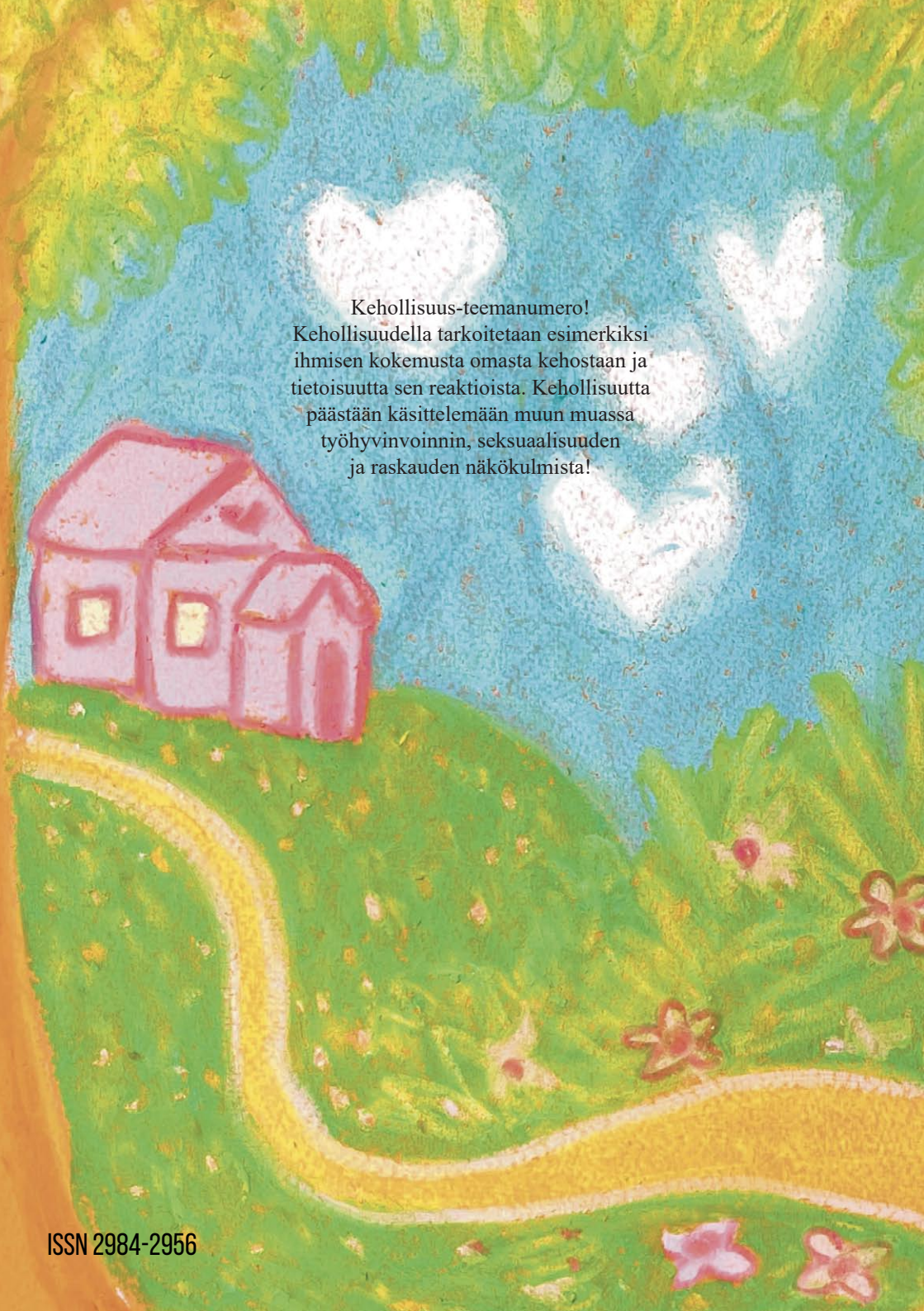
Miehillä on monia ongelmia. Miehet tekevät eniten itsemurhia. Suomalainen mies ei puhu eikä pussaa. Kyllä minä puhuisin jos joku antaisi minulle luvan. Mutta kun aina ollaan hiljentämässä. Miehen malli on niin hirveän kapea, olisi kivaa jos saisi joskus olla oma itsensä.

Nyt pääsen asiaan. Minulla on töistä jäänyt ihan hyvin säästöön rahaa, kun ei ole ketään johon sitä käyttää. Niinpä minä palkkasin itselleni naisen. Sellaisen naisen, joka kertoo minulle että miten asiat hoidetaan. Onhan se vähän hassua, mutta jos sitä vaimo olisi

niin ihan samalla tavallahan sekin meni.

Ja en minä niin jaksa muita miehiä aina kuunnella, onhan se kivempi kun kaunis nainen on se joka ohjeistaa. Ja on kuulkaa ohjeistanutkin! Minä olen silittänyt kauluspaitani ensimmäistä kertaa viiteen vuoteen, ja kävin äänestämässä. On tehokas keino, että voin suositella muillekin miehille joilta puuttuu kipinä hoitaa asioita. Kummasti tulee liikettä punttiin kun näpsäkän näköinen nainen juokсутtaa! Kyllä elämä hymyilee.

Kehollisuus-teemanumero!
Kehollisuudella tarkoitetaan esimerkiksi
ihmisen kokemusta omasta kehostaan ja
tietoisuutta sen reaktioista. Kehollisuutta
päästään käsittelemään muun muassa
työhyvinvoinnin, seksuaalisuuden
ja raskauden näkökulmista!